

Biogospodarka jako szansą rozwojową Województwa Świętokrzyskiego

Informacja z realizacji projektu #R043 RDI2CluB

Posiedzenie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

Kielce, 28 sierpnia 2020 r.

RDI2CluB:
Rural RDI milieus in transition towards smart bioeconomy clusters and innovation ecosystems

Działania wspierające badania, rozwój i innowacje na terenach wiejskich w kierunku tworzenia klastrów i innowacyjnych ekosystemów w ramach inteligentnej biogospodarki

projects.interreg-baltic.eu

Główne informacje nt. projektu

- Realizowany od 1.10.2017 r. do 30.09.2020 r.
- 12 partnerów z 5 krajów (Finlandia – lider, Norwegia, Łotwa, Estonia, Polska), 6 partnerów wspierających
- **Projekt flagowy** Strategii UE Regionu Morza Bałtyckiego
- **Innowacyjne podejście do rozwoju biogospodarki** – od 1.10.2017 r. wdraża regionalne i lokalne podejście do rozwoju biogospodarki (podejście wprowadzone przez zaktualizowaną Strategię Biogospodarki Unii Europejskiej z 11.10.2018 r.)
- Każde konsorcjum krajowe składa się z przedstawicieli „**potrójnej helisy**”: administracji regionalnej, biznesu, nauki
- **Polskie konsorcjum:**
  - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
  - Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne
  - Fundacja Edukacji i Dialogu Społecznego Pro Civis

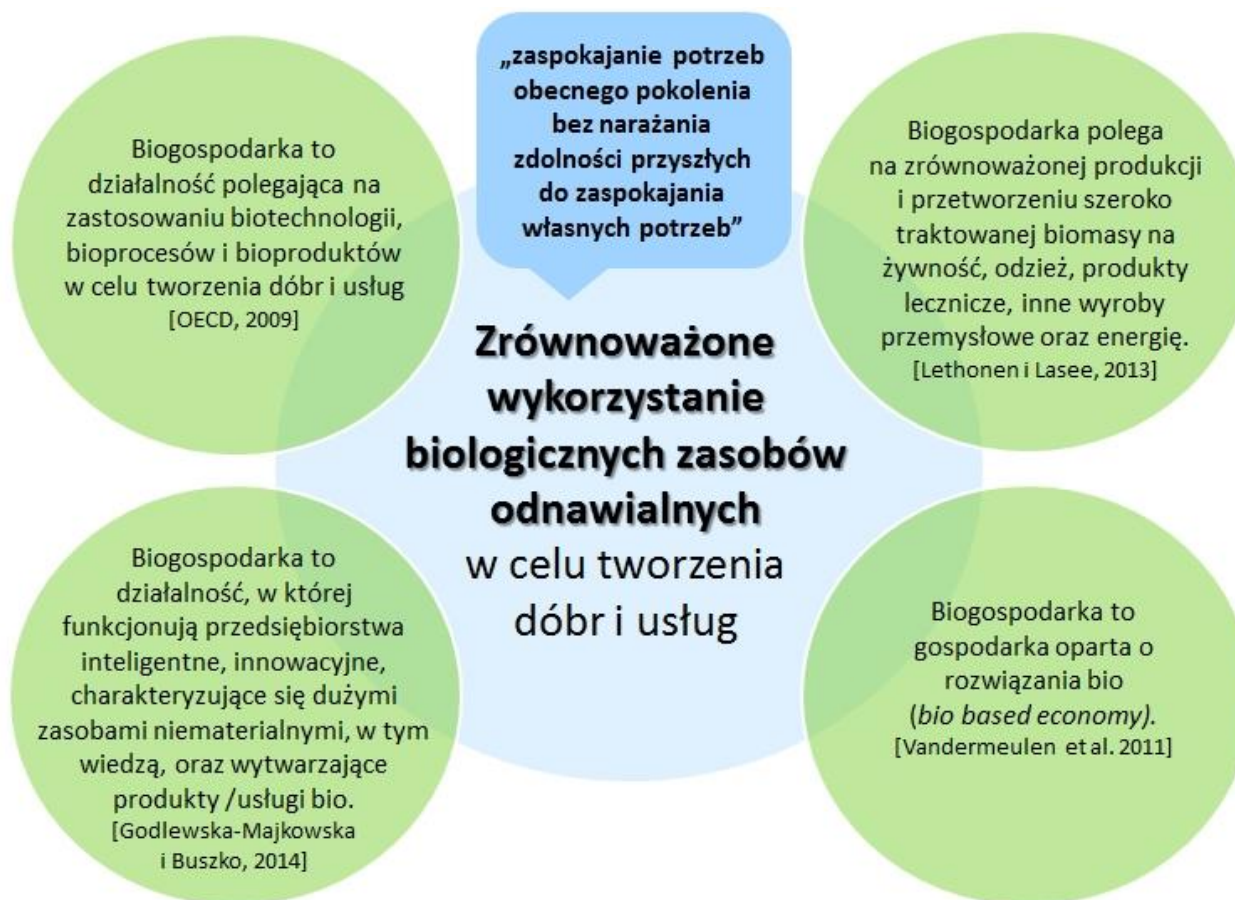

WOJEWÓDZTWO
 ŚWIĘTOKRZYSKIE

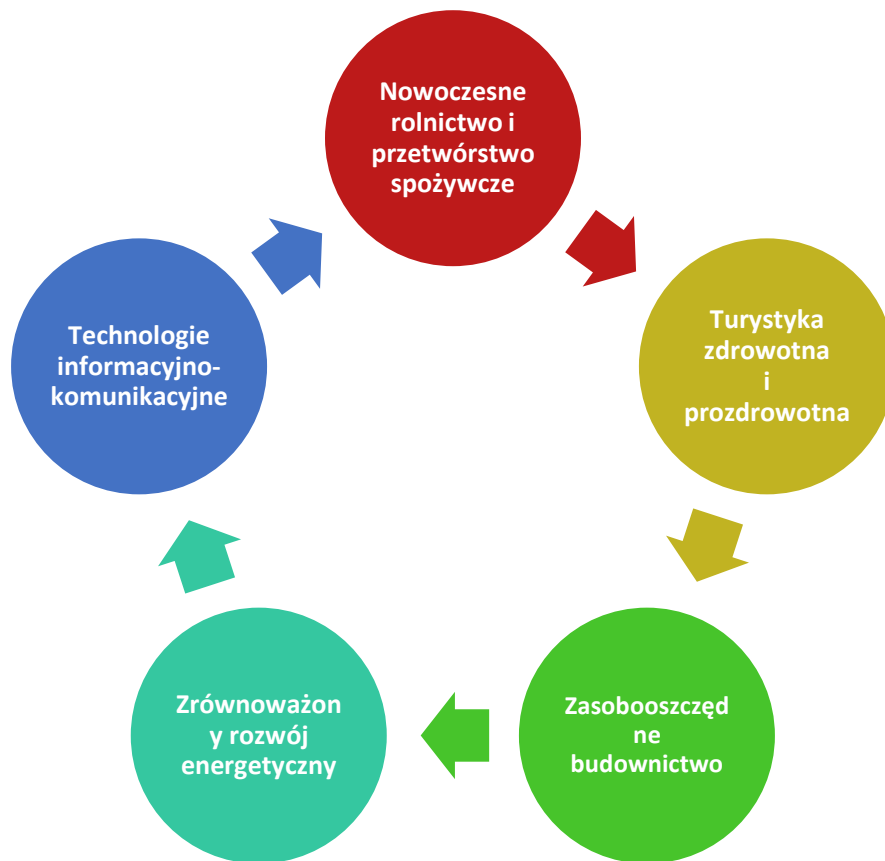
EUROPEAN
 REGIONAL
 DEVELOPMENT
 FUND

A co to takiego biogospodarka?

Źródło: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/74/Bioscheme.jpg>

Biogospodarka w regionalnych inteligentnych specjalizacjach Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020

Biogospodarka w dokumentach strategicznych Województwa Świętokrzyskiego 2020+

- Jaka rola biogospodarki i gospodarki obiegu zamkniętego?
- Biogospodarka oparta na innowacjach czy na surowcach?
- Biogospodarka jako odrębna specjalizacja?
- Regionalna strategia gospodarki obiegu zamkniętego (w tym biogospodarki)?
- Kapitał ludzki i społeczny dla biogospodarki

Po co nam biogospodarka?

- zapewnienie stale rosnącej liczbie ludności **godnych warunków życia**, w tym zdrowej żywności dla każdego i czystego bioróżnorodnego środowiska,
- wartość obrotów unijnej biogospodarki wynosi **2,3 bilionów EUR** (dane: 2015 r.)
- tworzy **miejsca pracy dla 18 mln ludzi** (8,2% siły roboczej UE, dane: 2015 r.)
- **bioprzemysł** może stworzyć **do 2030 r. ok. 1 milion nowych zielonych miejsc pracy**, w szczególności na obszarach wiejskich i na terenach przybrzeżnych,
- generuje znaczne oszczędności. Samo niemarnowanie żywności to oszczędność rzędu **143 miliardów EUR rocznie**.

Źródło: Strategia Biogospodarki UE „Zrównoważona biogospodarka dla Europy. Wzmocnienie powiązań pomiędzy gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem”

Po co nam biogospodarka?

- Unia Europejska aktywnie wspiera i będzie wspierać rozwój biogospodarki.
- W ramach Programu Horyzont 2020 (2014-2020) zainwestowano już **3,85 mld EUR**.
- Przewiduje się zainwestowanie kolejnych **10 mld EUR** w zagadnienia związane z żywnością i zasobami naturalnymi, w tym z biogospodarką, w ramach Programu **Horyzont Europa (2021-2027)**.

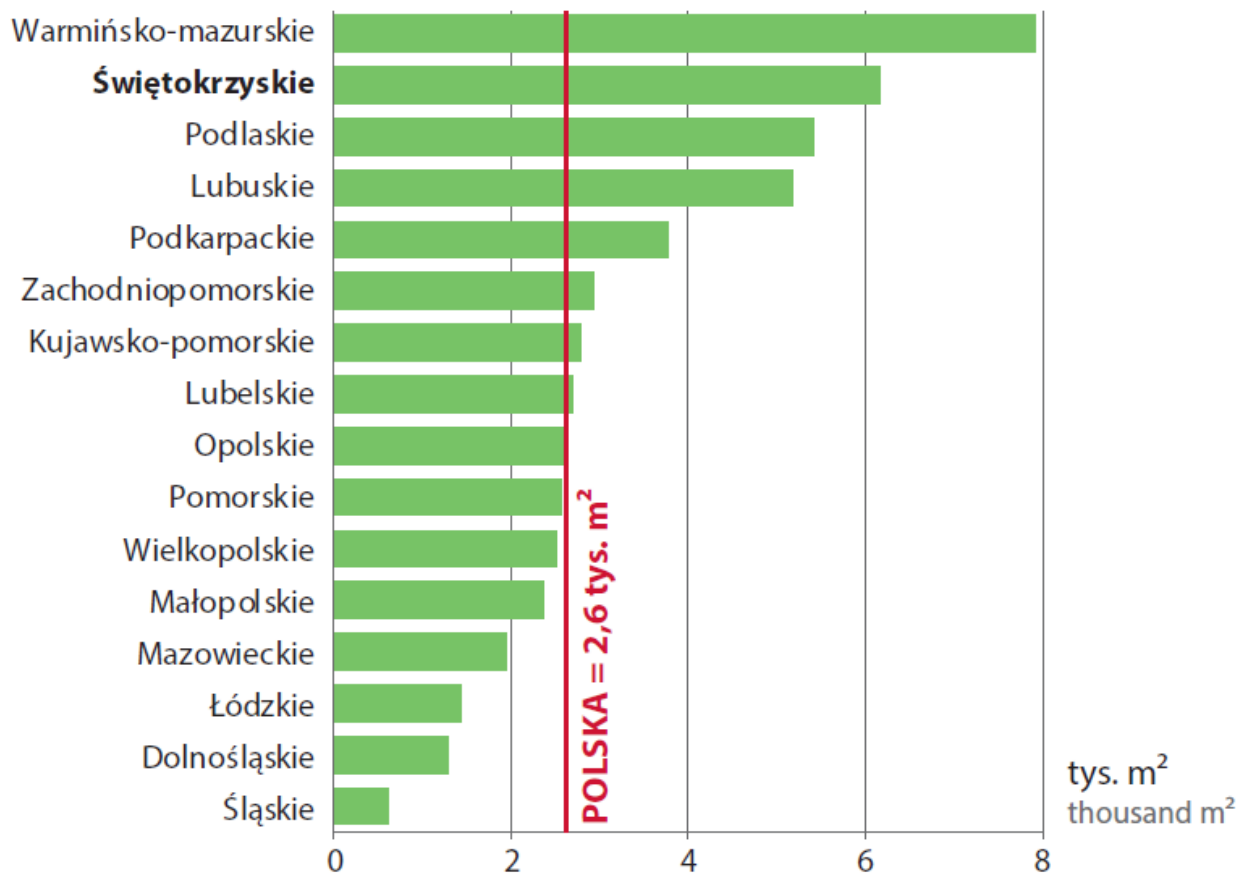
Podział administracyjny województwa, stan na 31 grudnia 2019 r.

Źródło: GUS,
Województwo
świętokrzyskie w liczbach,
2020

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona na 1 mieszkańca (31 grudnia 2019 r.)

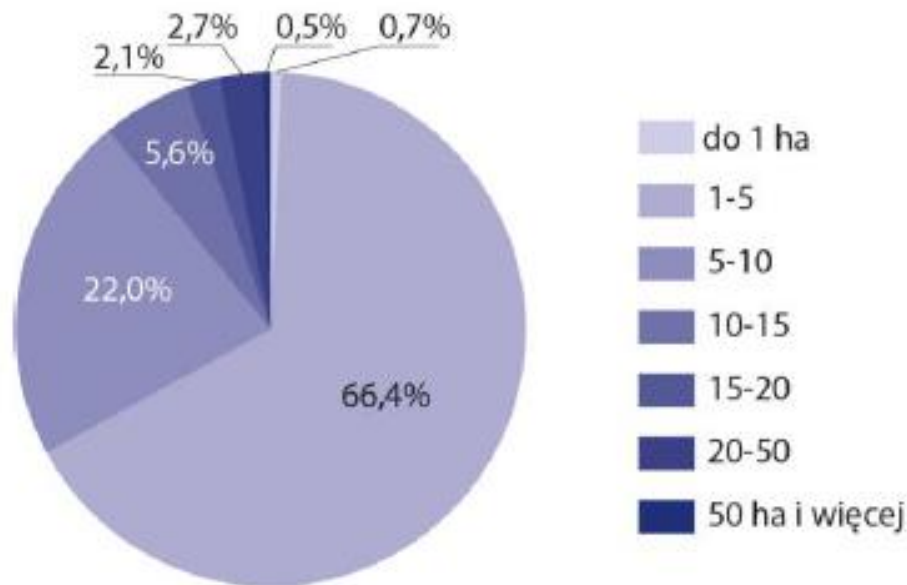

Źródło: GUS,
Województwo
świętokrzyskie w
liczbach, 2020

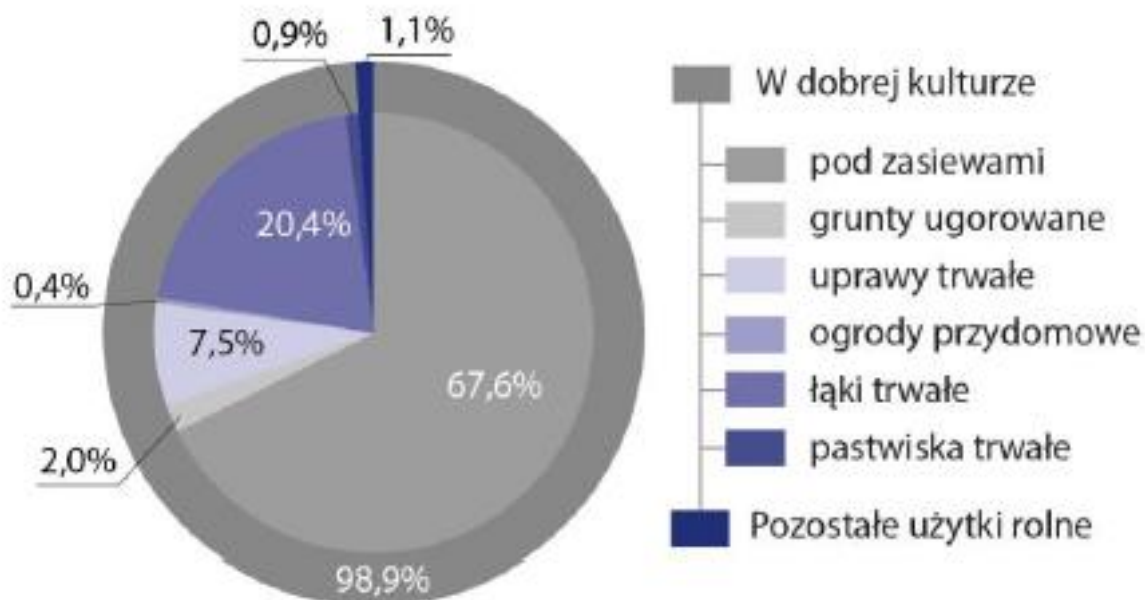
Struktura gospodarstw rolnych w 2019 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach,
Rolnictwo w województwie świętokrzyskim w 2019 r.

Średnia powierzchnia użytków rolnych na 1 gospodarstwo rolne z użytkami rolnymi to 5,60 ha (w kraju 10,45 ha).

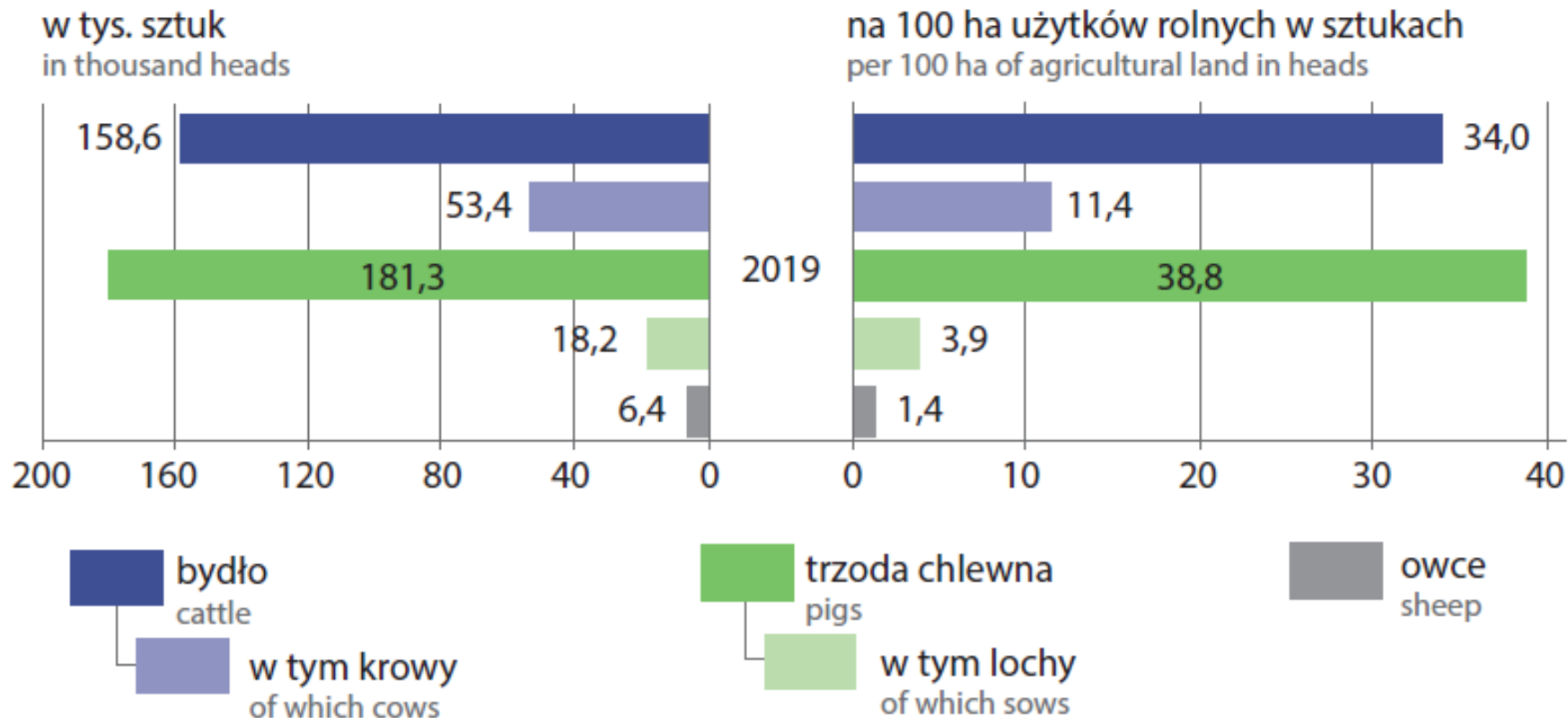
Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2019 r. (czerwiec)

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach, Rolnictwo w województwie świętokrzyskim w 2019 r.

Zwierzęta gospodarskie w 2019 r. (czerwiec)

Źródło: GUS, Województwo świętokrzyskie w liczbach, 2020

Zasoby świętokrzyskich lasów (31.12.2018 r.)

- Powierzchnia gruntów leśnych: **339 tys. ha**
- Lesistość: **28,4%** (10. lokata)
- Odnowienie lub zalesienie: 1 597,2 ha lasów publicznych i 239,2 ha lasów prywatnych
- **Zalesienia użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków** (82,1 ha, z czego 79,9 ha lasy prywatne)
- 85 807 tys. m³ grubizny (15. lokata)
- Owoce i grzyby leśne: znaczące różnice rok do roku
- **Skup zwierzyny łownej**: 71 ton, 772,6 tys. zł (16. lokata),
- **Kłusownictwo** (1. lokata – kłusownictwo z bronią, 2. lokata – zebrane urządzenia kłusownicze)

Źródło: GUS, Rocznik Statystyczny Leśnictwa, Warszawa 2019

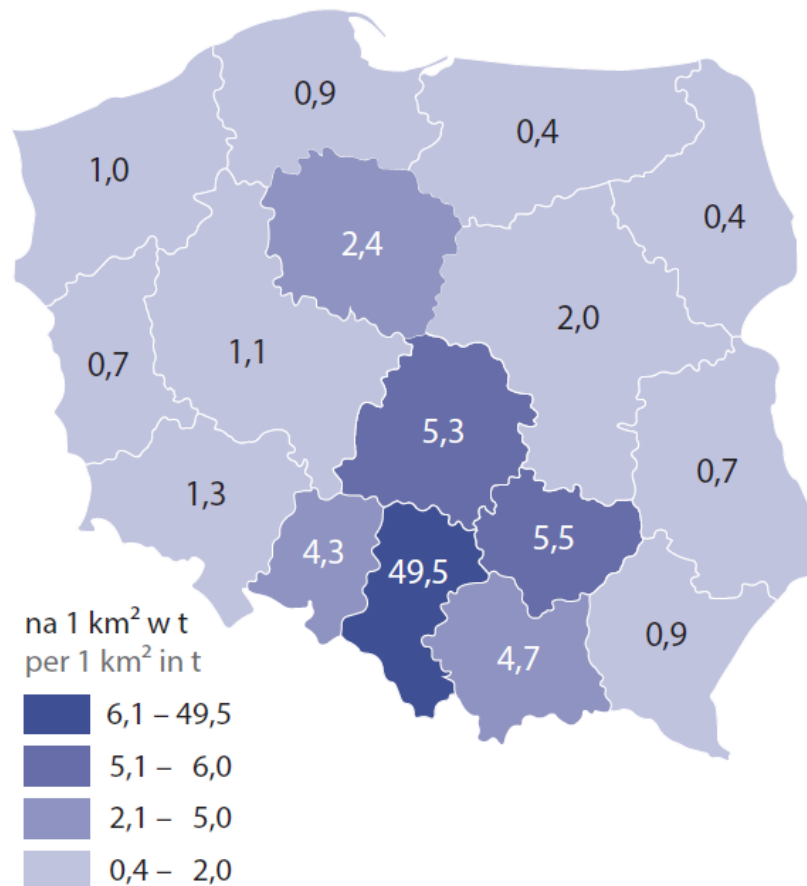

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) w 2019 r. (z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza)

Źródło: GUS,
Województwo
świętokrzyskie
w liczbach,
2020

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

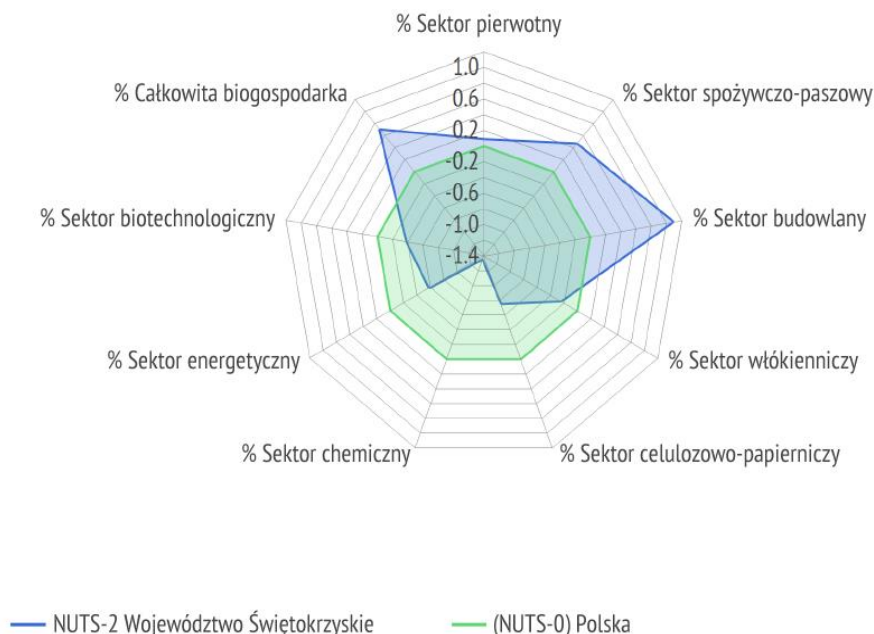

Regionalny Profil Biogospodarki Województwa Świętokrzyskiego

Źródło: „W kierunku bioklastra w Województwie Świętokrzyskim”
www.rdi2club.umws.pl

Regionalny Profil Biogospodarki Województwa Świętokrzyskiego

Powyżej średniej krajowej:

- Sektor budowlany
- Całkowita biogospodarka
- Sektor spożywczo-paszowy

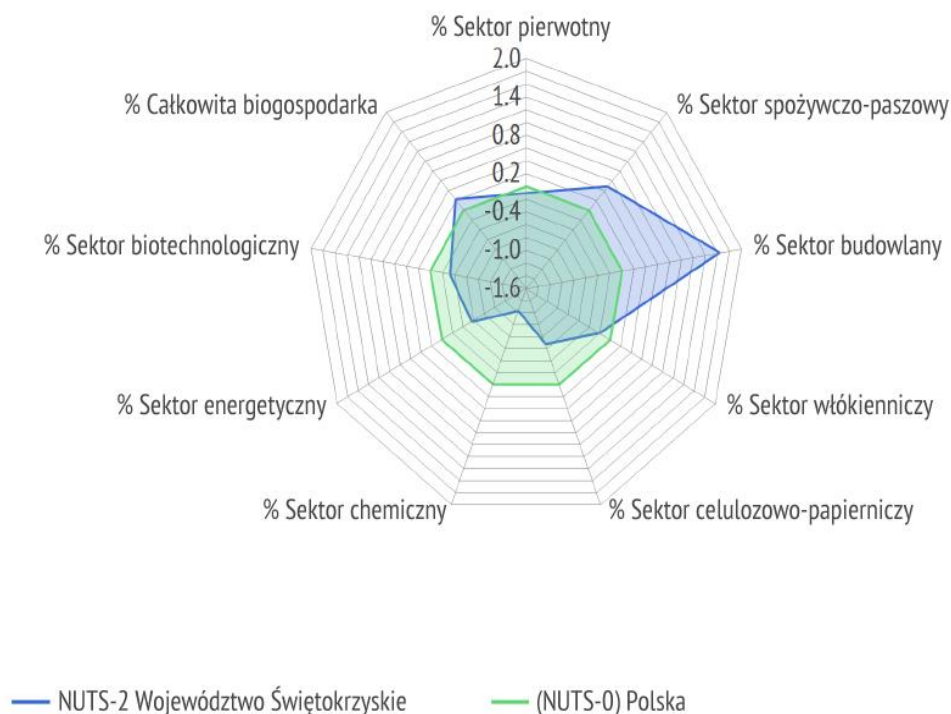
Poniżej średniej krajowej:

- Sektor chemiczny
- Sektor celulozowo-papierniczy
- Sektor energetyczny
- Sektor biotechnologiczny

Wykres nr 3. Struktura zatrudnienia (%) w Województwie Świętokrzyskim w 2016 r. w porównaniu do Polski

Źródło: „W kierunku bioklastra w Województwie Świętokrzyskim” www.rdi2club.umws.pl

Regionalny Profil Biogospodarki Województwa Świętokrzyskiego

Powyżej średniej krajowej:

- Sektor budowlany
- Sektor spożywczo-pasowy
- Całkowita biogospodarka

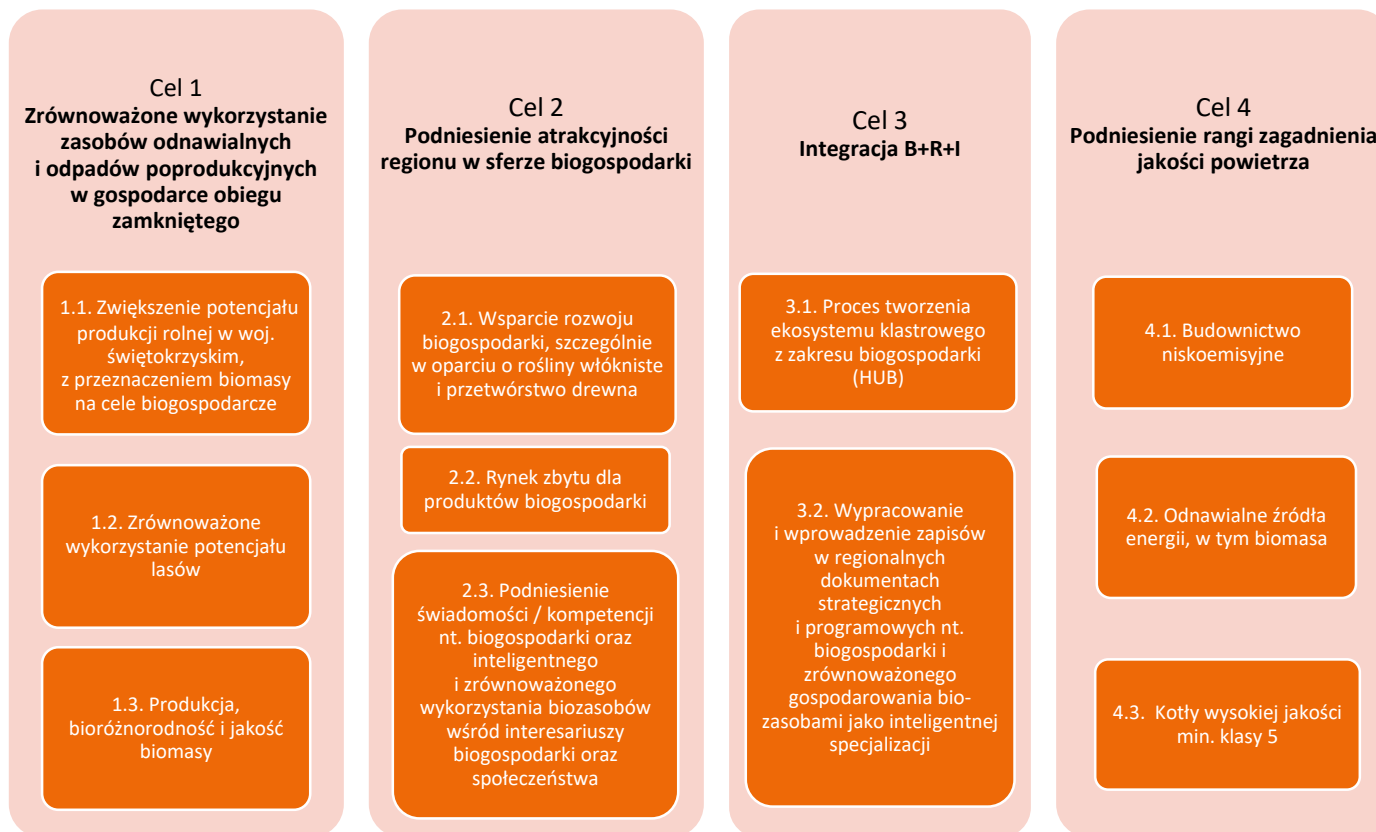
Poniżej średniej krajowej:

- Sektor chemiczny
- Sektor celulozowo-papierniczy
- Sektor energetyczny
- Sektor biotechnologiczny

Wykres nr 4. Struktura firm (%) w Województwie Świętokrzyskim w 2016 r. w porównaniu do Polski

Źródło: „W kierunku bioklastra w Województwie Świętokrzyskim” www.rdi2club.umws.pl

Plan działań Województwa Świętokrzyskiego na rzecz rozwoju innowacyjnego ekosystemu biogospodarki

Źródło: Plan działań Województwa Świętokrzyskiego na rzecz rozwoju innowacyjnego ekosystemu biogospodarki, www.rdi2club.umws.pl

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

RDI2CluB

Niskoemisyjne budownictwo drewniane

Dwór z Suchedniowa

Zagroda z Radkovic

Wiejska szkoła

Źródło:
<https://www.mwk.com.pl>

Niskoemisyjne budownictwo drewniane

Drewniany Hotel w Brumunddal (Norwegia)
Photo: Voll Arkitekter

Lokalny pilotaż

- **Pilotaż lokalny** – na bazie współpracy z **Gminą Busko-Zdrój**, **Gminą Solec-Zdrój** i **Powiatem Buskim**

Cele pilotażu: zmiana podejścia społeczności na obszarach wiejskich do zanieczyszczeń powietrza (ograniczenie niskiej emisji), m.in. Poprzez **wykorzystanie drona do pomiaru niskiej emisji** z domów mieszkalnych na obszarach wiejskich, opalanych paliwami kopalnymi

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

RDI2CluB

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

Stężenie średnioroczne PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) w strefie miasta Kielce

stacja	2014	2015	2016	2017	2018
Kielce, ul. Jagiellońska	37	37	33	35	b.p.
Kielce, ul. Kusocińskiego	32	30	28	30	30
wartość dopuszczalna	40	40	40	40	40

Liczba przekroczeń stężeń 24-godzinnych PM10 (dni) w strefie Miasta Kielce

stacja	2014	2015	2016	2017	2018
Kielce, ul. Jagiellońska	68	66	45	62	b.p.
Kielce, ul. Kusocińskiego	47	45	33	41	41
dopuszczalna liczba przekroczeń w ciągu roku	35	35	35	35	35

b.p. – brak pomiarów

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

RDI2CluB

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

Stężenie średnioroczne PM_{2,5} (μg/m³) w strefie Miasta Kielce

stacja	2014	2015	2016	2017	2018
Kielce, ul. Jagiellońska	27	26	24	27	b.p.
Kielce, ul. Warszawska	brak pomiarów		19	17	19
wartość dopuszczalna	25	25	25	25	25
wartość dopuszczalna powiększona o margines tolerancji	26	25	25	25	25

Stężenie średnioroczne B(a)P (ng/m³) w strefie Miasta Kielce

stacja	2014	2015	2016	2017	2018
Kielce, ul. Jagiellońska	4	6	5	6	b.p.
Kielce, ul. Kusocińskiego	5	5	5	5	4
poziom docelowy	1	1	1	1	1

b.p. – brak pomiarów

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

Liczba przekroczeń stężeń 24-godzinnych PM10 (dni) w strefie świętokrzyskiej

miejsowość	2014	2015	2016	2017	2018
Busko-Zdrój	b.p.	38	35	58	42
Ożarów	b.p.	44	18	23	26
Starachowice	54	49	37	36	45
Nowiny	brak pomiarów		57	71 (a)	80 (a)
Pońaniec	brak pomiarów		38	49 (a)	48 (a)
Małogoszcz	brak pomiarów				37 (a)
Końskie – stacja mobilna	brak pomiarów				39
dopuszczalna liczba przekroczeń w ciągu roku	35	35	35	35	35

(a) - pomiary automatyczne

b.p. – brak pomiarów

Stężenie średnioroczne B(a)P (ng/m³) w strefie świętokrzyskiej

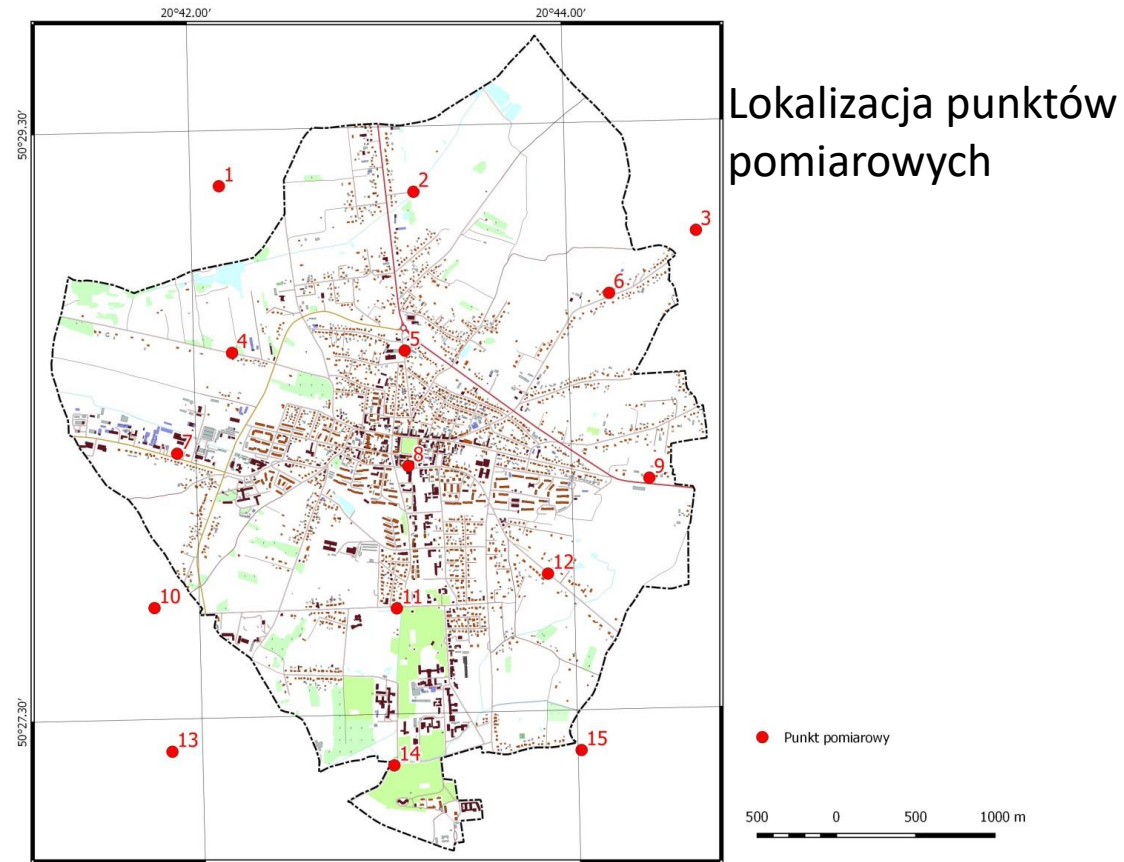
miejsowość	2014	2015	2016	2017	2018
Busko-Zdrój	4	4	5	6	4
Starachowice	6	6	7	7	5
Końskie – stacja mobilna	brak pomiarów				4
poziom docelowy	1	1	1	1	1

Kolorem czerwonym oznaczone są przekroczenia norm jakości powietrza

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach

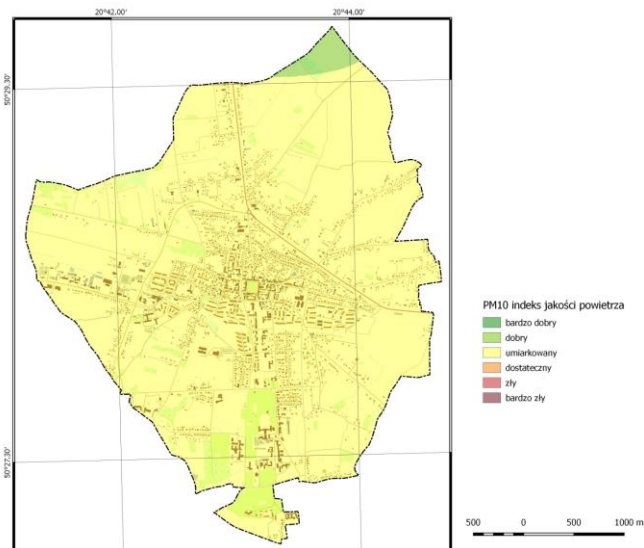

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

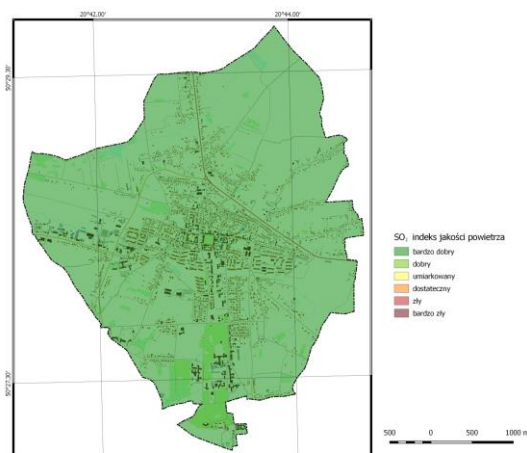

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

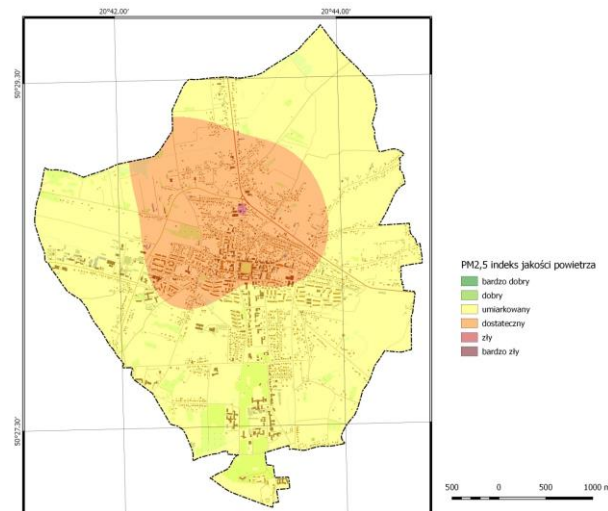
Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

Busko_PM10_indeks_20190130

Busko_SO2_indeks_20190130

Busko_PM25_indeks_20190130

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

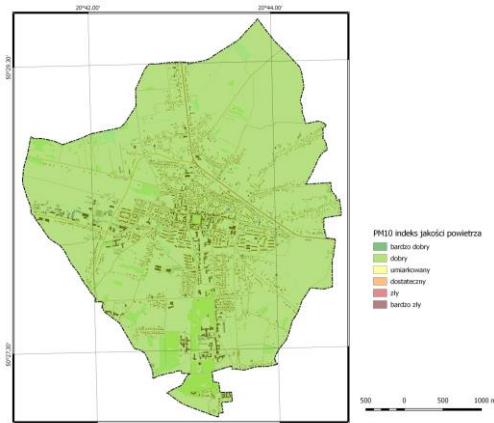
WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

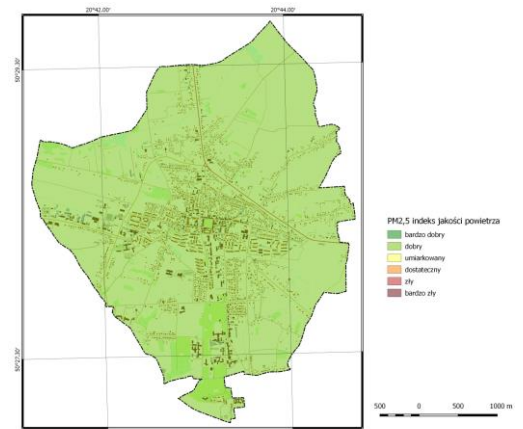
EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

RDI2CluB

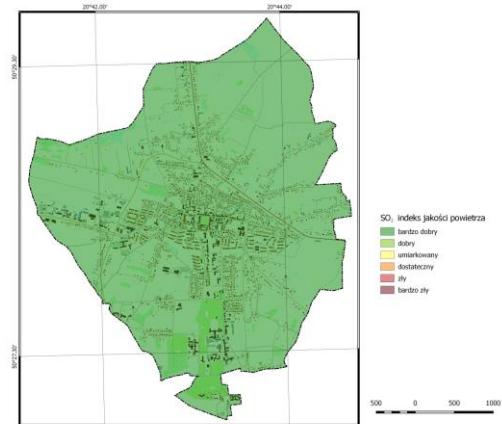
Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

Busko_PM10_indeks_20190410

Busko_PM25_indeks_20190410

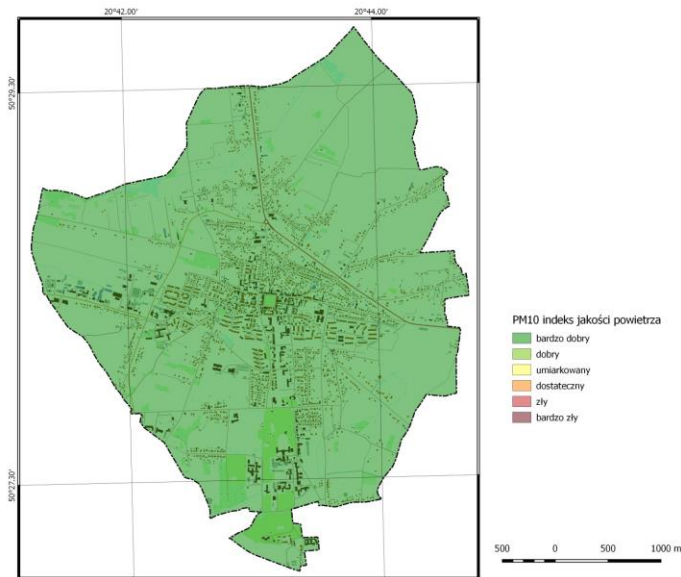

Busko_SO2_indeks_20190410

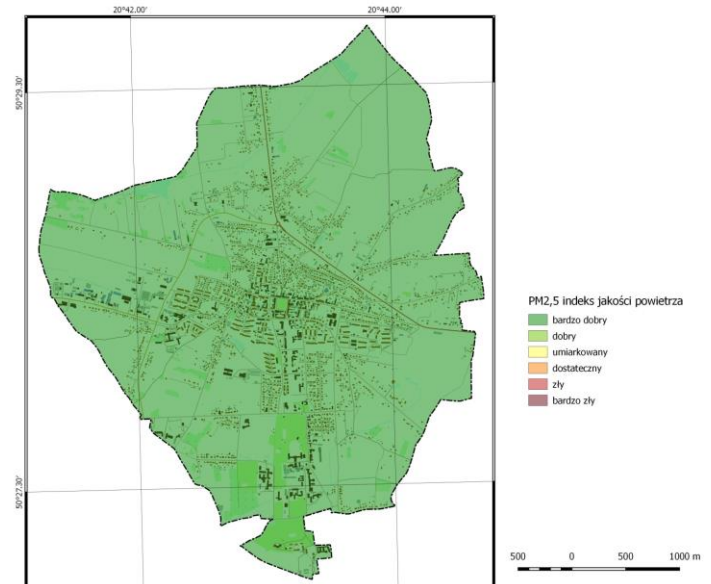
Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Busku-Zdroju

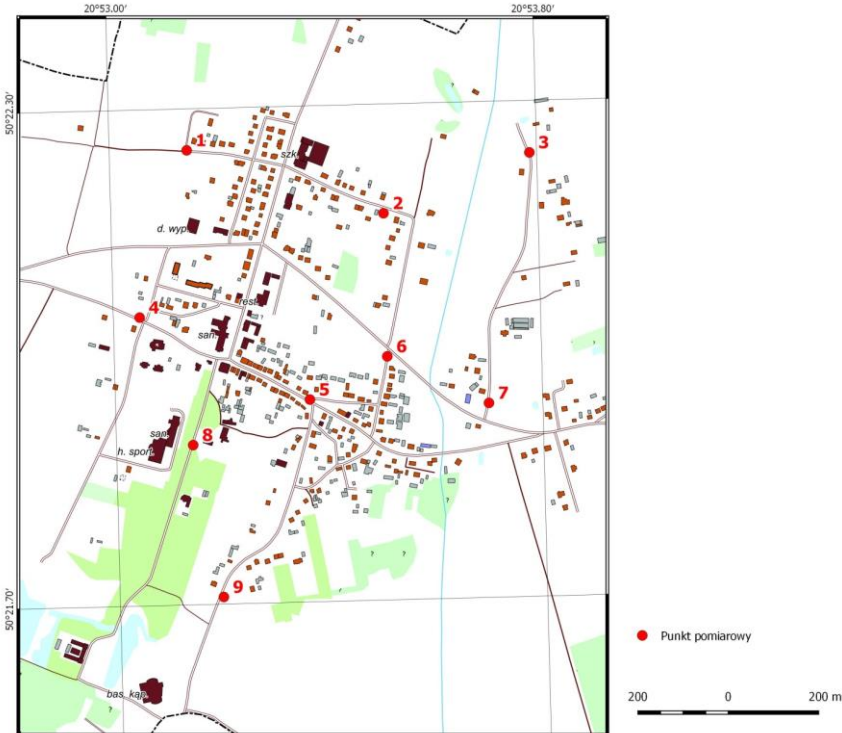
Busko_PM10_indeks_20190531

Busko_PM25_indeks_20190531

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

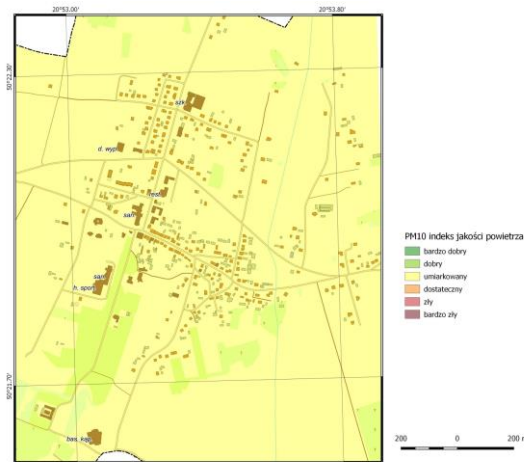
Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Solcu-Zdroju

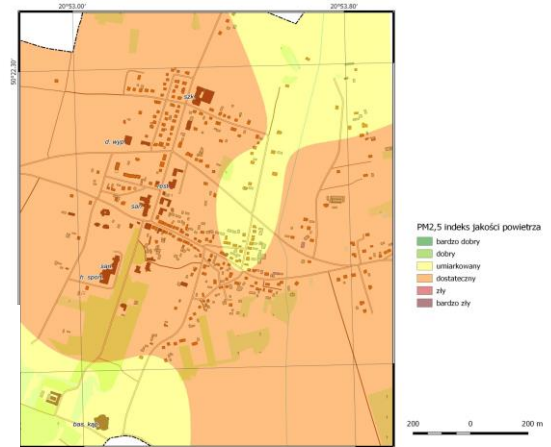
Lokalizacja punktów pomiarowych

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

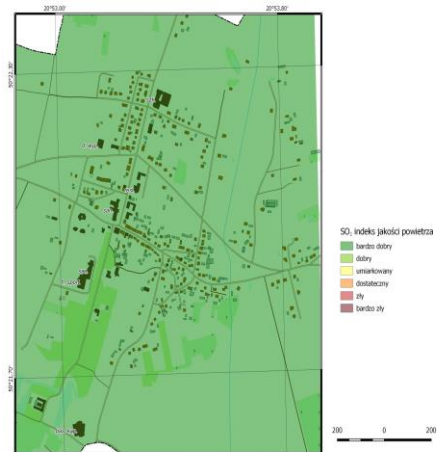
Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Solcu-Zdroju

Solec_PM10_indeks_20190130

Solec_PM25_indeks_20190130

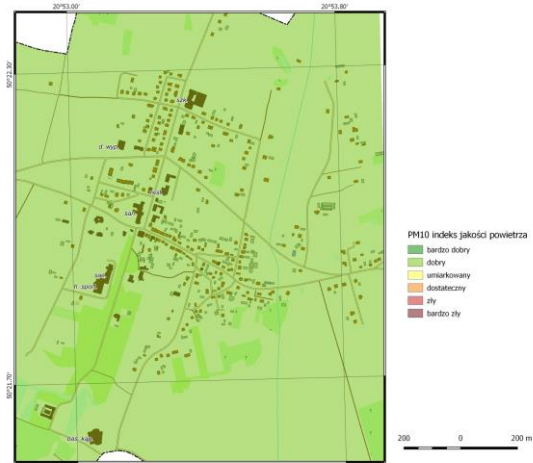

Solec_SO2_indeks_20190130

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

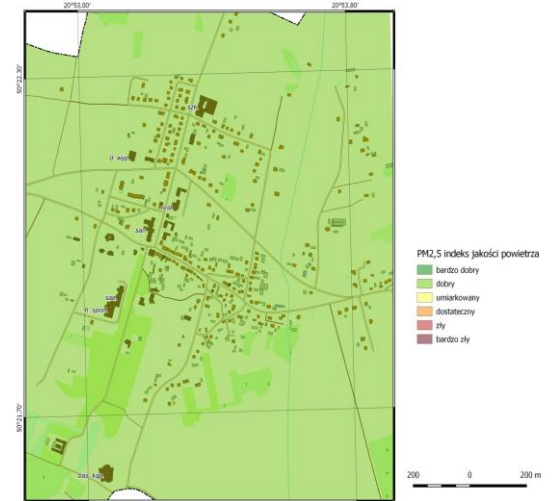
Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Solcu-Zdroju

Solec_PM10_indeks_20190410

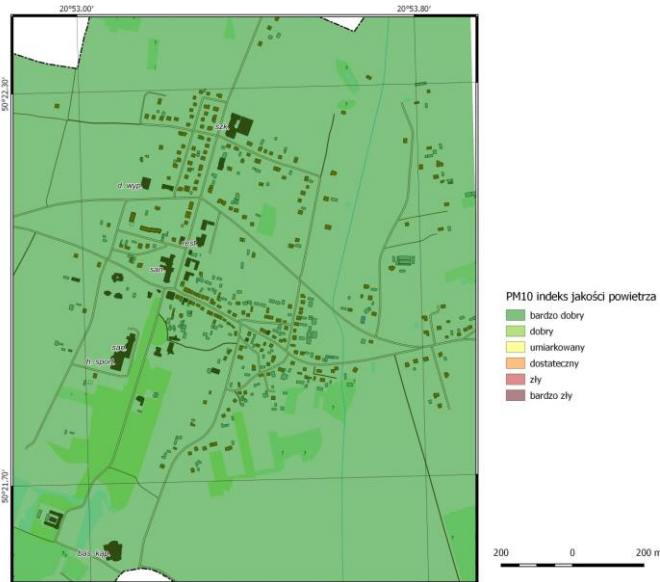
Solec_SO2_indeks_20190410

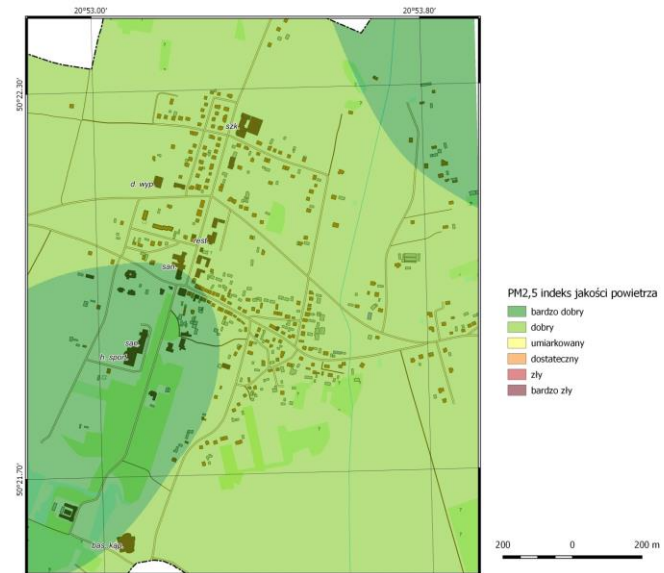
Solec_PM25_indeks_20190410

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

Lokalny pilotaż – wyniki pomiarów w Solcu-Zdroju

Solec_PM10_indeks_20190531

Solec_PM25_indeks_20190531

Źródło: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

Sławomir Neugebauer

Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWS

Magdalena Karpińska

Koordynator projektu RDI2CluB dla UMWS

www.rdi2club.umws.pl

rdi2club@sejmik.kielce.pl

 Interreg
Baltic Sea Region

EUROPEAN UNION

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

RDI2CluB

